

**Venerabilis Bedæ Presbyteri Anglo-Saxonis, Doctoris
Ecclesiæ Vere Illuminati Opera Theologica, Moralia,
Historica, Philosophica, Mathematica & Rhetorica,
quotquot hucusque haberi potuerunt omnia**

In Vetus Et Novum Testamentum, Salvberrimis In Moysis Pentatevchvm,
Tobiam & Iobum, Libros Regum, Davidis Pasalmos, Parabolas Salomonis &
Cantica, Prophetas &c. explanationibus & Quæstionibus enodata:
Moralibus doctrinis & expositionibus in quatuor Evangelistarum Evangelia
illustrata: facundissimis ...

Beda <Heiliger>

Coloniæ Agrippinæ, 1688

De tonitruis, libellus

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72031)

BEDÆ PRESBYTERI LIBELLVS DE TONITRUIS.

AD HERENFRIDVM.

LITERS dilectionis vestrae desideratas (venerande pater Herenfride) accepi, quibus me valde laboriosum atque periculosum opusculum certe obrestatorum invidorumque latrabibus atque blasphemis patens, qui me fortasse diabolico (quod absit) spiritu aut iniqua magica excogitatione artis afflatum, & non sancti Spiritus gratia illuminatum, aut rhetorico spiritu imbutum, hac fecisse & excogitasse allerant, nova videlicet praesagia rerum, quasi ore prophetico praedicare subire iussisti. Obsecrantes scilicet, firmiterque sapissimè praecipientes, ut de sermone aliquid utrobique deesse constat, quid mysticè tonitrua praesignant, iuxta ingenioli mei igniculum, in Latinum vertere sermonem. Vestris autem praecipis obtemperans, idcirco hoc opusculum perficere maxime studui, ne vestra venerabilis petitio apud me floccipendi ab ullo videretur. Verumtamen subnixis precibus flagito, ut contra invidos, qui vel canino dente hoc opusculum corrodere aut subfannare conaturi sunt, vel quasi latrantes canes adversum me, rabido ore desævient, quique in eo se doctos esse arbitrantur, si aliis detrahant, orationum vestrarum clipeos opponatis, & anchora sancti sermonis vestri, fideliumque vestrorum, hoc opusculum ex sermone, à fideli vestro in Latinum translatum, omnimodis ab invidorum inimicorumve detractionibus, stabilitum atque illa sum praemane faciat. Precor etiam vos (pater clarissime) ut qui tantum opus me subire fecistis, in sanctorum vestrarum victimis, in conspectu altissimi, pro me misero peccatore fideliter intercedatis.

DE TONITRUIS IN QUATTOR orbis partes.

Ab Oriente.

Ab Orientali igitur plaga si exorta fuerint tonitrua, secundum subtilium philosophorum traditiones in anni ipsius circulo, humani sanguinis copiosam effusionem ipsa praesignant tonitrua.

De Occidente.

Ab Occidentali quoque climate quum surrexerint tonitrua, sapientes secundum nimiam subtilitatem indagantes, rerumque praesagia agiler investigantes, mortalitatem prolis Adæ, pessimamque pestilentiam ipso in anno imminere significare tonitrua dixerunt.

A Meridie.

Meridiana (ut sagacis ingenii philosophi, qui intellectuali consideratione, indagabilique prudentia rerum praesagia notaverunt, ajunt) tonitrua, in eas pelagi magna clade, anni illius curriculo esse morituros, praesignant.

A Septentrione.

Boreæ namque, iuxta subtilitatem eorum qui investigare rerum causas conati sunt, quando intonant tonitrua, pessimorum peccatorum, paganorum videlicet atque perverforum Christianorum, mortalitatem significant.

PRÆSAGIA PRO MENSIBVS.

De Januario.

Si in mense Januario (prout agilitas philosophorum reperit) tonitrua percipiant, in anni ipsius ambitu multos homines ac pecora, oves videlicet, esse morituros, sylvarumque ac nemorum sterilitatem, vel infertilitatem praesignant.

De Februario.

De mense Februario si tonitrua fuerint exorta, valde (ut ajunt) auribus audientium nocent, & ad aurem pertinent, qui ipsam perturbant.

De Martio.

Martii quoque mensis tonitrua, iuxta sagacis ingenii nobilium philosophorum investigationem, periculosa designant praesagia (sicuti namque dicunt) mortalitatem, vel diem tremendi judicii praesignant.

De Aprili.

Mensis etiam Aprilis tonitrua, seminibus (ut ajunt) ac frugibus, in anni ipsius curriculo periculum imminere significant, & inter undas vasti pelagi navigare, valde esse periculosum praenotant.

De Majo.

Si autem aliquo in anno tonitrua Majo in mense renerint, illi qui rerum praesagia subtiliter notaverunt: ipsa tonitrua pluviam copiosam frugumque ac feminiam fertilitatem anno in ipso esse venturam significare dixerunt.

De Junio.

Junio quoque in mense si in curriculo anni illius tonitrua surrexerint (prout philosophi testantur) piscium diversis generis multifariam diversamque multitudinem inter glaucionas undas fluminum anno in ipso venturas esse, ipsa tonitrua declarant.

De Julio.

Philosophi etiam qui intellectuali consideratione agillique studio rerum praesagia indagare conati sunt, Julii mensis tonitrua quocumque in anno, hominibus anni in illius curriculo magnum imminere mortis periculum, arboribusque nimiam infertilitatem praesignare dixerunt.

De Augusto.

Repertores quoque magnarum subtilitatum auctores egregia prudentia philosophiae considerationis, in rebus pertractandis in spectaculo latibulis locupletati: mensis Augusti tonitrua in cuiuslibet anni ambitu si intonuerint, pelagi pisces per turmas atque generationes suas, nocivumque serpentine generis exercitum anno in ipso esse fortiter morituros praesignare dixerunt.

De Septembri.

Si aliquo in anno (prout sagacis ingenii philosophi subtiliter investigaverunt) Septembri in mense tonitrua fuerint exorta, anni in ipsius curriculo copiosam multitudinem laicorum, de hoc seculo catervatim migraturam esse, ipsa tonitrua mysticè designant.

De Octobri.

Auctores, qui mirabili speculatione quid tonitrua temporum significant investigaverunt, asserunt tonitrua mensis Octobris, infra anni circulum validissimas aëris procellas, atque ingentissimos ventos esse venturos, significare.

De Novembri.

Novembris quoque tonitrua in quocunque anno sonuerint, juxta subtilium philosophorum physicam speculationem, in anni ipsius curriculo nimiam omnium infecunditatem sterilitatemque imminere designant.

De Decembri.

Felici etiam artificiosaque consideratione nobilissimi ingenii doctores, in speculo rerum spirituali cernere conati sunt: quia tonitruum mensis Decembris nihil nocivum malum ve hominibus seu cæteris animalibus, aut omnibus frugibus præfigurant: sed prospera atque saluberrima ab illis videntur esse.

DE SEPTEM FERIIS.

De Dominico die.

Si quolibet in anno tonitrua in die Dominico tonuerint, prout philosophi, qui rerum præfagia agili consideratione investigaverunt, asserunt clericorum atque sanctimonialium feminarum ingentem mortalitatem imminere ipsa tonitrua designant.

De Lunæ die.

Auctores quoque præclari ingenii, qui pervigili speculatione secundum humanæ intelligentiæ capacitatem, omnia ac præfigurationes rerum his, qui eam agnoscere desiderant, scripserunt. Si aliquo in anno in die Lunæ tonitrua fuerint exorta, turmas conjugum esse morituras, frugesque eclipsim pallidas esse, ipsa tonitrua præfigurare ajunt.

De Martis die.

Secundum etiam nimiam sagacitatis florulentam scientiam ac philosophicæ contemplationis subtilitatem philosophi, qui physica consideratione quasi prophetico ore quid rerum mysticè præfagia significant, declarant. Inter cætera sic ajunt: Martis in die, in cujuslibet anni circulo, si surrexerint tonitrua, magnificam, copiosissimamque abundantiam frugum terræ superficiem esse venturam, mysticè tonitrua significare nemo dubitet.

De Mercurii die.

Solerti cura cognoscendarum rerum amatores scientiæ subditi, de tonitruum diei Mercurii præfigurationibus inter diversas ac varias rerum subtilitates se ita reperisse testantur. Nam (ut dicunt) si forte contigerit, ut in die Mercurii se elevent tonitrua, scorta ac meretrices fatuæque feminas per agmina sua catervatim de ergastulo carnis esse migraturas: aut humani sanguinis copiosam effusionem ipsa tonitrua præfigurare, nulli est dubitandum.

De Jovis die.

Efficacis prudentissimæque scientiæ mentis suæ fibris cari inventores, qui indefinenter sanctæ philosophicæ præfagia rerum rimare ac perscrutari non cessant de præfigurationibus tonitruum diei Jovis, prudenti investigatione ita asserunt. Testantur namque, quod quotiescunque Jupiter suo in die insonat, multiplicem abundantiam frugum terræ esse venturam, uberrimamque incolarum pelagi superbam multitudinem per cunctos alveos, ac turmas suas fluminum multipliciter impleturam, ipsa tonitrua præfigurant.

De Veneris die.

Nobilium didascalorum, qui penè à cunabulis inter matris Philosophiæ ubera sunt lactati atque nutriti, prudentissima contemplatione, acutissima, varioque flore philosophicæ subtilitatis ornata ingenia, de præfagiis tonitruum die Veneris ita statuunt. Testantur enim omnimodis Veneris in die tonitrua si contigerint, quia vel regis interfectionem, aut validissimum bellum, multorumque stragem ociter imminere, vel multa pecora moritura esse, ipsa tonitrua præfigurant.

De Sabbati die.

Philosophi, qui artificiali scientia rerum naturas atque præfagia intellectu speculatione subtiliter cernere juxta sagacissimi eorum ingenii nimiam flagrantiam conati sunt, de Saturni diei tonitruum omnibus præfigurationibus, quæ taliter investigare, atque exponere dicuntur. Si enim (ut ajunt) in die Saturni tonitrua surrexerint, tonueritque, haud longè exinde aut ingentem pestilentiam humani generis esse venturam, vel validissimum bellum venturum, ipsa tonitrua designant.

BEDÆ PRESBYTERI PRONOSTICA TEMPORVM:

Si i. feria fuerint Calend. Januarii, hyems bona erit, ver ventuosum, aestas sicca, vindemia bona, boves crescent, mel abundabit, vetula morientur, abundantia & pax erit.

Si secunda feria hyems mixta erit, ver bonum, aestas sicca, & ventuosa tempestas, & vindemia non bona, & valetudo hominum, apes morientur, & prodigia, quæ dabit hominibus Deus.

Si tertia feria, hyems umbrosa erit, ver tempestuosum, & ventuosum & pluviosum, aestas sicca, vindemia laborabit, & visa erit, & mulieres morientur, naves periclitabuntur, & reges peribunt.

Si quarta feria, hyems dura & aspera erit, ver malum & ventuosum, aestas bona, vindemia bona & laboriosa, & frumentum bonum, juvenes morientur: & qui navigabunt, satis laborabunt.

Si quinta feria, hyems bona, ver ventuosum, aestas sicca, vindemia bona: abundantia erit, & principes sive reges peribunt.

Si sexta feria, hyems mutabilis, & ver bonum, aestas sicca & bona, dolor oculorum, vindemia bona, & copia magna erit, & oves peribunt.

Si septima feria, hyems turbinosa, ver ventuosum, & fructus laboriosus erit: oves peribunt, homines vetuli morientur, & castræ cremabuntur.